

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 września 2016 r.,
sprawy **J. P.**
skazanego z art. 178 a § 4 kk
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 9 marca 2016 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 9 września 2015 r.

postanowił

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C., Kancelaria Adwokacka, kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa zł i osiemdziesiąt gr), w tym 23% podatku VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3) zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 września 2015 r., Sąd Rejonowy w S. uznał J. P. za winnego tego, że: „w dniu 14 września 2014 roku w miejscowości Z., znajdując się w stanie nietrzeźwości, przy wykazanym stężeniu 1,37 alkoholu etylowego w

wydychanym powietrzu, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki VW Transporter, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sadu Rejonowego w S. Wydział II Kamy z dnia 14 grudnia 2009 roku, sygn. akt II K .../09 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości”, tj. czynu z art. 178a § 4 k.k. i za to skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

Na skutek apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 9 marca 2016 r., sygn. akt IV Ka .../15 Sąd Okręgowy w K. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że jako podstawę orzeczenia środka karnego (pkt II) przyjął art. 42 § 2 k.k. W pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

W kasacji nowoustanowiony obrońca skazanego zarzucił „rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności:

1. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., polegającą na niezastosowaniu się przez Sąd II instancji do nakazu wynikającego z cytowanego artykułu, który to nakaz każe Sądowi wszystkie niedające się usunąć wątpliwości w procesie karnym rozstrzygać na korzyść oskarżonego, zgodnie z zasadą *in dubio pro reo*, która jest regułą oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, nie zaś regułą pozwalającą na tworzenie przez Sąd hipotez aczkolwiek logicznych i możliwych, to jednak nie opartych na zgromadzonych w sprawie dowodach wobec ich braku w tym zakresie, w sytuacji gdy z przedłożonej w sprawie opinii biegłego toksykologa wynika, iż wersja wydarzeń przedstawiana przez oskarżonego nie stoi w jednoznacznej sprzeczności z wnioskami zawartymi w opinii biegłego (która nie została w niniejszej sprawie zakwestionowana), a co za tym idzie, opinia i jej wnioski nie mogą stanowić podstawy do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za zarzucany mu czyn,

2. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., polegającą na przekroczeniu przez Sąd II instancji zasady swobodnej oceny dowodów, zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a także dokonanie oceny dowodów w sposób tendencyjny, a także dowolny, bez właściwego uzasadnienia swego stanowiska, co doprowadziło do naruszenia reguł dowodowych wskazanych w art. 7 k.p.k. przy ocenie dowodów przeprowadzonych przez Sąd odwoławczy oraz

weryfikacji oceny dowodów dokonanych przez Sąd meriti, poprzez nadanie przez Sąd II instancji (w ślad za stanowiskiem Sądu I instancji) waloru wiarygodności zeznaniom świadka C. C., który – co wynika z akt sprawy – pozostaje w jawnym konflikcie z oskarżonym, co nie mogło pozostać bez wpływu na złożone przez niego depozycje, a co potwierdził w swoim wyroku z dnia 3 września 2016 roku Sąd Rejonowy w S., Wydział II Karny, w sprawie sygn. akt II W .../15 – uniewinniając J. P. od zarzutu popełnienia wykroczenia w sprawie dotyczącej zdarzeń, które nie są wprawdzie tożsame, ale są ściśle związane ze zdarzeniami będącymi aktualnie przedmiotem osądu, co winno być rozważone na płaszczyźnie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych i podlegających ujawnieniu w toku rozpoznania sprawy,

3. art. 170 § 1 pkt 2, pkt 3 i pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., polegającą na nieprawidłowej kontroli apelacyjnej wyroku Sądu I instancji – przeprowadzonej w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej oceny zarzutów odwoławczych, poprzez błędne odniesienie się do zarzutu skarżącego wskazującego na bezpodstawne oddalenie przez Sąd I instancji wniosku dowodowego oskarżonego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków P. M. i T. B., jako nie mającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz nieprzydatnego dla stwierdzenia danej okoliczności, a także zmierzającego do przedłużenia postępowania, w sytuacji gdy osoby te zostały przesłuchane w charakterze świadków przez Sąd Rejonowy w S., Wydział II Karny, w sprawie sygn. akt II W .../15, gdzie złożyli depozycje wskazujące na fakt posiadania wiedzy istotnej z punktu widzenia sytuacji oskarżonego,

4. art. 6 k.p.k. w związku z art. 31 ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247), polegającą na naruszeniu prawa do obrony oskarżonego, wynikającego z braku przekazania oskarżonemu przez Sąd I oraz II instancji niezwłocznie po dniu wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 27 września 2013 r. informacji o zmianie zakresu jego obowiązków i uprawnień wynikającej z treści art. 75 § 1, art. 80a, art. 87a, art. 300, art. 321, art. 338, art. 349, art. 386 oraz art. 444 § 2 k.p.k., w brzmieniu nadanym przedmiotową ustawą, a także wynikającej z treści art. 36 pkt 4 i 5 przedmiotowej ustawy”.

W konkluzji skarżący się wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku (z pominięciem orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego) oraz poprzedzającego go wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania”.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Nowoustanowiony obrońca w pkt. 1-3 powielił w niej zarzuty skierowane przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji, zmierzające do zakwestionowania ustaleń faktycznych co do czynu, dostosowując tylko ich formę do wymagań określonych w art. 523 § 1 k.p.k.

Jeżeli idzie o zarzut z pkt. 1, to oba Sądy miały w polu uwagi wnioski płynące z opinii biegłego toksykologa (s. 2-3, 10 motywów SR oraz 9-10 motywów SO). Opinia biegłego rozstrzyga jedynie o tym, że: 1. oskarżony musiał spożywać alkohol co najmniej na godzinę przed badaniem oraz, że: 2. pomiędzy 7.40 a 8.10 mógł konsumować go w takiej ilości, jaką podał w swoich wyjaśnieniach, na co wskazuje tendencja spadkowa zawartości alkoholu w organizmie (opinia uzupełniająca k. 67-68). Pomija natomiast obrona, że z ustaleniami Sądu I instancji w pełni korespondują również zeznania C. C. (k. 6v), który widział oskarżonego zataczającego się (o których będzie jeszcze mowa), jak również informacja z KPP w S., zgodnie z którą świadek ten zawiadomił policję o kierowaniu samochodem przez oskarżonego pod wpływem alkoholu o godz. 8.33 (k. 177).

Akcentowany w kasacji konflikt oskarżonego ze świadkiem (s. 6), będący przedmiotem uwagi obu Sądów (s. 9 motywów SR i s. 7 motywów SO) musiał powodować, że świadek, widząc zataczającego się oskarżonego wysiadającego z pojazdu, nie zwlekał z zawiadomieniem Policji. Oznacza to, że J. P. nie mógł konsumować alkoholu u M.K., skoro – zgodnie z wyliczeniami biegłego i zgodnie z tym co sam podał – około godziny 8.10 był już po spożyciu podanej przez siebie ilości alkoholu (k. 58-59 i uzas. SR, s. 4 *in princ.*), na niemal 20 minut przed telefonem C. C., a zatem – przed przybyciem pod budynek nr [...] (tak też na s. 10 motywów SO).

Treść opinii biegłego konsekwentnie współgra z badaniem analizatorem wydechu oraz nie tylko z depozycjami C. C., ale częściowo także samego oskarżonego, w zakresie podawanej przez niego ilości spożytego alkoholu (k. 46-46v, 50).

Nie wchodzi zatem w grę naruszenie art. 5 § 2 k.p.k., albowiem żaden Sąd nie wyartykułował swoich nieusuwalnych wątpliwości co do sprawstwa J. P. i nie rozstrzygnął ich na niekorzyść oskarżonego. Brak jest także podstaw do przyjęcia, że wątpliwości tego rodzaju Sądy powinny powziąć, albowiem wybór niekorzystnej dla oskarżonego wersji zdarzenia, wprawdzie wbrew wątpliwościom wyrażanym przez stronę, to jednak poprzedzony zgodną z regułami art. 7 k.p.k. oceną całokształtu materiału dowodowego (art. 410 k.p.k.) przeczy tezie, by w sprawie wystąpiły „niedające się usunąć wątpliwości” w rozumieniu art. 5 § 2 k.p.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r.).

Jeżeli chodzi o zarzut z pkt. 2 kasacji, to faktem jest, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w S., sygn. akt II W .../15 o zarzucane oskarżonemu wykroczenie z art. 94 § 1 k.w. (mające zostać popełnione w tym samym miejscu i czasie, co przypisane mu przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.) zapadło korzystne dla niego orzeczenie.

Sąd w tamtej sprawie odmówił wiary zeznaniom C. C., co skutkowało wydaniem w dniu 3 września 2015 r. wyroku uniewinniającego (uzas. SO, s. 8 *in fine*). Zasadnie jednak wskazał Sąd Okręgowy (s. 9 motywów), że możliwość wydania odmiennego wyroku wynikała z zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego (art. 8 § 1 k.p.k.), który nie był związany rozstrzygnięciem w innej sprawie, choćby dotyczyła tego samego zachowania oskarżonego, tyle że wyczerpującego znamiona wykroczenia, i uprawniony był dokonać własnej oceny zeznań świadka C. C.

Zarzut z pkt. 3 dotyczy wyłącznie postępowania przed Sądem I instancji i nie może stanowić przedmiotu rozpoznania w postępowaniu kasacyjnym. Powiela on niemalże dosłownie zarzut wyrażony w pkt. III apelacji, z tym, że „na potrzeby” skargi do Sądu Najwyższego został powiązany także z naruszeniem art. 433 § 2 k.p.k. Zarzut bezpodstawnego oddalenia wniosków o przesłuchanie P. M. i T. B. został rozpoznany i obszernie uzasadniony przez Sąd Okręgowy na s. 11-13

pisemnych motywów, których przytaczanie w całości jest zbędne. Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że jakkolwiek Sąd I instancji pominął uzasadnienie prawne postanowienia o oddaleniu wskazywanych wniosków dowodowych, to sama decyzja w tym zakresie była w pełni prawidłowa.

Z kolei zarzut z pkt. 4 nie mógł okazać się skuteczny, albowiem nie wskazuje na żadne ograniczenia czy wręcz pozbawienie prawa do obrony, jakich miałby konkretnie doznać oskarżony poprzez pominięcie pouczeń wymaganych przez art. 31 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 25 października 2013 r., poz. 1247), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r. Obrona nie wskazuje również, w jaki sposób brak przedmiotowego pouczenia miałby wywrzeć istotny wpływ na treść skarżonego kasacją wyroku **Sądu odwoławczego** (*arg. ex art. 526 § 1 k.p.k.*). Tak ujęty zarzut dotyczy wyłącznie procedowania przed Sądem I instancji (ze względu na etap, na którym znalazło się postępowanie w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej) i nie był wcześniej formułowany w apelacji.

Nie sposób za należyte uzasadnienie zarzutu uznać, że oskarżony nie został poinformowany o nowym brzmieniu art. 386 § 1 k.p.k., podczas gdy „zakres pouczenia, które należy przedstawić oskarżonemu znacznie się zwiększył” (s. 9 kasacji), skoro autor kasacji nie podejmuje najmniejszej próby wykazania, w jaki sposób pomniejszony zakres pouczenia (wymagany przez art. 386 § 1 k.p.k. sprzed nowelizacji i faktycznie udzielony J. P.) miałby pogorszyć sytuację oskarżonego biorącego czynny udział w rozprawie i aktywnie realizującego prawo do obrony, w tym składającego wnioski dowodowe. Po 1 lipca 2015 r. odbył się bowiem jeden merytoryczny termin rozprawy, na którym odczytano opinię biegłego i opinię uzupełniającą oraz oddalono wnioski oskarżonego o przesłuchanie świadków P. M. i T. B. oraz – po zamknięciu i ponownym otwarciu przewodu sądowego – dopuszczono dowód w postaci aktu oskarżenia ze sprawy II K .../15 (zob. protokół rozprawy k. 93-94, protokół ogłoszenia wyroku, k. 95).

Z tej perspektywy stwierdzić trzeba, że przeprowadzona kontrola apelacyjna nie pominęła żadnego zarzutu apelacji i niewątpliwie spełnia kryteria określone w art. 433 § 2 k.p.k., a rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego zostało prawidłowo i rzetelnie umotywowane, realizując dyspozycję art. 457 § 3 k.p.k.

Dlatego kasacja została oddalona jako oczywiście bezzasadna.

Należało zwolnić skazanego od obowiązku poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, uwzględniając jego aktualne możliwości zarobkowania istotnie ograniczone koniecznością odbycia kary pozbawiania wolności.

Wobec tego, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc